

Kötelező a parlagfű- mentesítés!

LÉGI FELDERÍTÉSSEL IS
ELLENŐRIZNEK A HATÓSÁGOK

A Földművelésügyi Minisztérium rendelkezése alapján 2015. augusztus 10-11-én Pest megye teljes területét érintően légi (helikopteres) parlagfű felderítésre kerül sor. A felderítés célja, hogy a megyében található valamennyi parlagfűvel fertőzött termőföldterület felmérjék a hatóságok annak érdekében, hogy megakadályozható legyen a növény súlyosan allergén pollenjének levegőbe kerülése.

Mindannyiunk számára köztudott, hogy a parlagfű pollenje az arra érzékenyeknél súlyos allergiás megbetegedést válthat ki, ezért a növény irtása, a földterületek fertőzöttségének eredményes visszaszorítása törvényileg előírt feladat. A parlagfű-pollenallergia kialakulásának megelőzése, a földterületek parlagfű fertőzöttségének visszaszorítása, embertársaink egészségének megóvása közös feladatunk.

Mint ismeretes a termőföld használója, illetve tulajdonosa köteles az adott év június 30. napjáig a parlagfű növényen a virágbimbó kialakulását megakadályozni, és azt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

A földi felderítéseket június 30. napját követően kezdték meg a földhivatalok mezőgazdász munkatársai – elsősorban az előző évek tapasztalatai és a bejelentések alapján összeállított – útvonalterv alapján. A földi felderítések hatékonyabbá tétele érdekében az idei évben is sor kerül a légi felderítésre, melynek eredményeképpen – az elmúlt évek tapasztalatai alapján – várhatóan több száz hektárnyi parlagfűvel fertőzött termőföldterület tulajdonosa/használója volt kénytelen a törvény által rendelt szankciók viselésére. A parlagfűvel fertőzött területek tulajdonosai/használói ugyanis a fertőzött terület nagyságától függően 50 ezer forint és 5 millió forint közötti bírságra számíthatnak.

Mindezekre tekintettel kérjük a Pest megye területén termőföld tulajdonnal, vagy földhasználati joggal rendelkezőket, hogy a megadott időpontig végezzék el a területeik parlagfű mentesítését, hiszen ezzel nem kizárólag a növényvédelmi bírság kiszabását kerülhetik el, hanem segítséget nyújthatnak a környezetükben élő allergiás megbetegedésben szenvedő gyermeknek, felnőttnek és idős embernek.

Zarándokvonat Isonzó emlékére

Új történelmi zarándokvonat indul július 20–23. között az I. világháborús olasz front, Doberdó, Isonzó, Caporetto vidékére. Az esemény egyik fő szakmai szervezője a Budakeszi Kultúra Alapítvány.

Bánkúti Ákos, a Budakeszi Kultúra Alapítvány kuratóriumi tagja, Schvéd Norbert, a MÁV Nostalgia Kft. ügyvezető igazgatója és Maruzs Roland alezredes, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztályának osztályvezetője avatta fel az Isonzó expressz különvonati kocsiját Budapesten, a Magyar Vasúttörténeti Parkban 2015. június 30-án.

A történelmi Székely gyors után idén újabb történelmi zarándokvonat indul útjára. 2015. július 20–23. között széles körvonalazódó nemzeti, sőt nemzetközi összefogással nyilvános különvonat indul Szlovéniába, a száz évvel ezelőtt megnyílt első világháborús olasz front déli szakaszára. Doberdó, Isonzó, Görz, Caporetto, mind-mind máig ismerősen csengő nevek – ezeket a helyszíneket keresik fel a különvonat utasai szakavatott magyar hadtörténészek vezetésével. A különvonat Orfeum-kocsijában magyar hadtörténészek előadásai mellett Sebő Ferenc és zenekara kíséri a magyar emlékeket e távoli hadszíntéren kutató zarándokvonatot, amelynek szakmai szervezői a Budakeszi Kultúra Alapítvány, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztálya, az Indóház Közlekedési Kiadó és a Nagy Háború Kutatásáért Közhasznú Alapítvány. Az utazást a MÁV-Nostalgia Kft. szervezi.

Idén száz éve kezdődtek azok az események, amelyek nyomán az Isonzó neve fogalommá vált a magyarság számára. 1915. május 23-án Olaszország hadat üzent korábbi szövetségeseinek, az Osztrák–Magyar Monarchiának, és belépett az I. világháborúba. A meginduló olasz támadás meg-

állítására az akkor már két fronton is háborút vívó Monarchiának a korabeli határainál nem volt lehetősége, ezért saját területén, természetes akadályok mögött alakította ki védelmi rendszerét. Ebben fontos szerep jutott az Isonzónak.

A svájci határtól az Adriáig végig hegyekkel határolt, 600 kilométer hosszú délnyugati front keleti részén alacsonyabb hegyvonulatok húzódtak, ezért az olasz csapatok ebbe az irányba indították a fő támadásukat. Itt állta útjukat az Isonzó, amelynek a nyugati partját az osztrák–magyar hadvezetőség átengedte az olaszoknak, és a keletin húzódó hegyekben alakította ki a védelemét.

Az északról az Alpokból délnek hömpölygő és az Adriába torkolló, alig 100 kilométeres folyószakaszon az osztrák–magyar hadvezetőség két hídfőt tartott fenn egy későbbi lehetséges ellentámadás kiindulópontjaként. Északon Tolmeinnél (ma: Tolmin, Szlovénia) és délen Görznel (ma: Gorizia, Olaszország) ezeknek a hídfőknek az elfoglalásáért bontakoztak ki az elkövetkező időszakban a legvéresebb ütközetek.

Mielőtt az Isonzó (szlovénül Soča) elérné a tengert, Görz alatt kénytelen megkerülni a Karszt-fennsík nyugati nyúlványát. Ez az alig több mint 60 km²-es, legmagasabb pontján, a Monte San Michelén is csak 275 méter magas terület a Doberdó-fennsík. A magyarság számára szintén fogalommá vált Doberdó szolgált a görzi hídfő déli védőbástyájaként. A fennsík vigyázta az északi lábánál keletről nyugati irányba folyó, az Isonzóba torkolló Wippach (szlovénül Vipava) völgyében húzódó évezredek hadiutát is. Ezen lehetett eljutni Laibach

(ma: Ljubljana) és Trieszt felé, ami az olasz támadások fő célja volt.

1915 nyaratól 1917 őszéig 11 támadást indítottak az olasz csapatok az Isonzónál. Kisebb területeket sikerült ugyan elfoglalniuk, így 1916 augusztusában a görzi hídfőt és Görz városát is, aminek a következtében a Doberdót ki kellett ürítenie az ott több mint egy éven át óriási áldozatok árán sikeresen védekező, József főherceg irányítása alatt álló, döntően magyar kiegészítésű ezredeknek, azonban ezekben a csatákban az olaszoknak nem sikerült áttörniük az osztrák–magyar csapatok védelmét.

Az 1917. október

24-én kezdődött, a hadtörténetírás által 12. isonzo-i csatának emlegetett caporettoi áttörés azonban döntő fordulatot hozott az Isonzónál. A mindvégig megtartott tolmeini hídfőből indult osztrák–magyar és német csapatok közös támadása hatására teljesen összeomlott az olaszok védelme. 1917 végén – francia és angol hadosztályok segítségével – 100 kilométerrel nyugatabbra egy másik folyónál, a Piavnál tudták csak megállítani az előrenyomulásunkat, csak ott merevedett meg újra a front.

Az Isonzónál közel két és fél éven át vívott harcok hevessége és veszteségei vetekedtek a nyugati hadszíntér legvéresebb helyszínein vívott összecsapásokéval. Az összesen 12 csata során a két fél együttes vesztesége meghaladta a másfél millió katonát.

Az osztrák–magyar haderő reterei között az Isonzó-front minden szakaszán harcoltak a korabeli Magyar Királyság területéről kiegészített alakulatok. Egyes területek, mint pl. tolmeini hídfő némely pontja (pl. a Mrzli vrh magaslat), a Doberdó-

fennsík vagy 1917 őszén a Monte San Gabriele védelme döntően magyar kiegészítésű alakulatok kezében volt. A korabeli Magyarország legjelentősebb városai, Budapest, Debrecen, Székesfehérvár, Nagyvárad, Szeged, Temesvár folyamatosan itt harcoló házi ezredei mellett az ország sok más területéről is érkeztek ide csapatok hosszabb-rövidebb időre.

Az itt küzdő alakulatok azonban olyan súlyos veszteségeket szenvedtek – egy-egy csata során néha állományuk felét, kétharmadát is elvesztve –, hogy a saját hadkiegészítési területükről nem

tudták pótolni a veszteségeiket, ezért folyamatosan más alakulatoktól is vezényeltek ide csapatokat a kiegészítésükre. Magyarország minden területéről vezényeltek katonákat az Isonzóhoz. Így került például a Doberdóra, és szenvedett 1916 nyarán sebesülést Erdély későbbi híres püspöke, Márton Áron is, akit eredetileg a székyudvarhelyi 82. gyalogezredbe soroztak, de századával együtt a temesvári 61. gyalogezred

kiegészítésére vezényeltek.

A magyarság számára az óriási veszteségek miatt gyászos, szomorú emlékeket idéz az Isonzó és a Doberdó történelmi-földrajzi fogalma, azonban ezek a helyszínek a súlyos veszteségek ellenére a magyar katonai helytállás jelképei. Az Isonzónál és a Doberdón a korabeli Magyarország területéről kikerülő katonák a legnehezebb körülmények között védtek az akkori közös hazát, az Osztrák-

Magyar Monarchiát. Az Isonzó és a Doberdó a magyar köztudatban általuk és miattuk vált fogalomná.

A különvonat utasai meglátogatják majd a görzi várat és múzeumát, Visintiniben a temetőt és a magyar kápolnát, San Martino del Carsót, Monte San Michelét (Lukacich- és Schönburg-alagút, ágyútermek, emlékmű), a caporettoi (Kobarid) múzeumot, a Kolovrat-hegygerincen az egykori állásokat, bunkereket, emlékhelyeket, a tolminlocei katonai temetőt, Foglianóban a magyar temetőt, végül hazaútban, július 23-án a különvonat megáll Stanjelben (Sankt Daniel), ahol a vasútállomáshoz közeli, az Osztrák–Magyar Monarchia 5500 katonájának örök nyughelyét szolgáló katonai temetőben központi megemlékezést tartanak.

További információk az Isonzó expressz folyamatosan frissülő, az út előkészületeiről beszámoló honlapján: www.isonzoexpressz.hu vagy a MÁV-Nosztalgia honlapján.

Forrás: MTI, www.budakeszikultura.hu.

Kirepült a négy pilisi fekete gólyafióka

A Pilisi Parkerdó Zrt. Pilismaróti Erdészetének területére áprilisban visszatért az a fekete gólyapár, amely az elmúlt évben sikeresen felnevelte a fiókáit. A parkerdő munkatársai által óvott fészekben idén májusban a tavalyihoz – és az átlaghoz – képest eggyel több, négy fióka látott napvilágot, akik meggyűrűzés után most elhagyták fészkeiket, és elindultak első felfedezőútjukra.

A gólyaszülők 65-70 napos fiókanevelést követően engedték útjukra felperegetett utódaikat, azonban a szakemberek gondoskodtak arról, hogy ne tűnjenek el végleg szem elől, miként arról is, hogy kirepülésük tudományos eredménnyel is szolgáljon: a Pilisi Parkerdó Zrt. szakemberei a Duna–Ipoly Nemzeti Park munkatársaival közösen, már nyár elején meggyűrűzték a fiókákat. A fiatal fekete gólyák a gyűrűzés során egyedi azonosítót kaptak, amelyek a megjelölt egyedek későbbi beazonosítását, illetve – lévén a fekete gólyák vonuló madarak – a vonulás nyomon követhetőségét szolgálják. A madárgyűrűzés nagy múltra visszatekintő kutatási módszer, amellyel nemcsak egyes madarak viselkedéséről és életútjáról kaphatunk pontosabb képet, hanem a szezonális vonulási útvonalak megismerése révén egy komplex, globális madártérkép is kirajzolódhat előttünk.

Az Európában fészkelő fekete gólyák – így a Pilis lakói is – Afrikában töltik a telet, vagyis hatalmas és megerőltető út áll még előttük. Az általánosan megfigyelt vonulási „koreográfia” szerint augusztus tájékán rendeződnek csapatokba, és általában október elején tűnnek el teljesen a magyarországi, főleg vizes táplálkozó helyekről, ahol a vonulás megkezdése előtt kis és nagy kócsagokkal, valamint szürke és kanalas gémeikkel összeverődve halásznak, majd a Boszporuszon vagy a Gibraltári-szoroson keresztül hagyják el kontinensünket. Érdekes, hogy a fekete gólyák eltérő korcsoportjai egymással nem keveredő csapatokban vonulnak.

A fekete gólyák visszatérő vendégnek számítanak a Pilisben, ami rendkívül pozitív visszaigazolás a térségben folyó természetközeli erdőgazdálkodás helyességére vonatkozóan, hiszen ennek a fokozottan védett fajnak különösen változatos flórájú és faunájú, sok természeti értéket hordozó erdőrészletre van szüksége a fészkeléshez. Reméljük, hogy a szülőkön kívül a most kirepült fiókák is visszatérnek, és a madárgyűrűzőknek köszönhetően sok érdekes információt megtudhatunk róluk.

Pilisi Parkerdó vkv - a

